

PENSIONS FOND

NR. 1
januar
2020
29. årgang

Kære medlem

Betyrelsen for Pensionsfonden:

Udpeget af FMN

Michael R. Bygholm, *formand*

Lene Larsen

2

Valgt af repræsentantskabet

Jesper Korsgaard Hansen,
næstformand

Lars Dalsgaard

Flemming Lassen

Ulrik Mosekjær

Carsten Skjødt Christensen

Året 2019 har – ligesom året før – været et begivenhedsrigt år, men som i afkastmæssig forstand dog adskiller sig væsentligt set i forhold til netop 2018. Således gav alle måneder i 2019 – med enkelte undtagelser – positive kursstigninger på aktiemarkedet, og året som samlet hele endte på den ”gode side” af 25 pct. aktieafkast, dvs. langt over de langsigtede forventninger. Spørgsmålet er så hvad, der ligger bag disse kursstigninger? I 2019 har der sådan set været rigeligt med dels usikkerheder på den geopolitiske scene i form af bl.a. handelskrig, brexit og en mulig rigsretssag mod den amerikanske præsident og dels vedvarende indikationer på en vækststopbremsning rundet omkring i den store verden – altså forhold som kunne have haft en negativ effekt på kursudviklingen. I 2019 har vi dog samtidigt kunnet konstatere, at frygten for en vækststopbremsning har betydet rentefald i både USA og Europa og de lave renter gør dels prisfastsættelsen af aktiver med lang levetid vanskelig og dels bliver aktier mere attraktive på den korte bane pga. et elendigt alternativafkast (obligationer).

I CS Pensionsfond er vi selvfølgelig løbende opmærksomme på sådanne geopolitiske begivenheder, men vi reagerer ikke på dem. Fonden har et langsigtet perspektiv, og uagtet de politiske vinde- og begivenheder, så er det en historisk kendsgerning, at aktiekurserne går op og ned, og på ”den lange bane” vil medlemmet, der er villig til at acceptere en vis risiko, dvs. udsving i de enkelte års afkast, alt andet lige opnå et forventet bedre afkast end det mindre risikovilli-

ge medlem. I den forbindelse er det vigtigt, at det enkelte medlem har en fast risikovillighed og ikke går i panik, når kurserne falder.

I 2019 har fondens resultat på danske aktier været et positivt afkast på ca. 25,0 pct. Fondens resultat opgjort i danske kroner har på udenlandske aktier været et positivt afkast på ca. 30,0 pct. Afkastet i fondens obligationsafdeling har samlet set være været på ca. 1,0 pct. Afkastet for den enkelte

afhænger af hans/hendes valg af risikoprofil, og fremgår for lav, mellem og høj risiko inde i bladet.

Du kan læse mere om udviklingen på værdipapirmarkederne i 2019 i artiklen i bladet. Du vil også kunne læse en artikel af professor Michael Møller om fondens tilgang til medlemmernes informationsbehov og fondens rolle i den forbindelse.

Vi bringer tillige informationer om forsikringsordningen tilknyttet pensionsopsparingen, information om pensionsafkastbeskatning (PAL),

indbetalingsgrænser på aldersopsparing samt arbejdsmarkedspension, overløbsordning (livrenteordning) for indbetalinger, som overstiger den skattemæssige grænse for indskud på arbejdsmarkeds-/tilægspension, omkostninger samt de planlagte seniormøder i 2020.

Kontoudskrifterne vil blive udsendt ultimo januar 2020, [via e-Boks](#), når resultatet og PAL-skat for 2019 er beregnet og tilskrevet.

Du **opfordres** til at se på dit kontoudskrift. Heraf fremgår hvilken ord-

ning kontoudtoget repræsenterer, men også **hvilken risikoprofil din konto er placeret i.**

Hvis du ønsker at ændre risikoprofil eller læse mere om mulighederne, kan det ske på fondens hjemmeside – under ”Afdelinger og risikoprofil” og linket til formularen ”Skift af risikoprofil”. Særligt hvis du er placeret i Kontantafdelingen, kan det pga. negative renter være en god ide at se om du er placeret som du ønsker det.

Alle medlemmer og deres familier ønskes et Godt Nytår.

Med venlig hilsen

*Michael R. Bygholm
Formand*

Udviklingen på værdipapir-markederne 2019

2019 har været et underligt år. Der har været mange politiske begivenheder, der har kunnet give anledning til tvivl og bekymring. Der har ikke været tegn på mere samarbejde mellem stormagterne om at undgå ”småkrige”, jf. udviklingen i Mellemøsten. Frygten for fremtidige handelskrige er heller ikke blevet mindre. To supermagter – USA og Kina – spiller på forskellig måde med musklerne i forbindelse med international handel. Så små lande – og alle virksomheder – kan komme galt af sted ved at handle med de ”forkerte” og derved lægge sig ud med én af supermagterne. Hertil kommer, at Brexit har været en meget langtrukken begivenhed, hvor vi måske nok er kommet forbi enden af begyndelsen, men stadig er langt fra begyndelsen på enden. Briterne har muligvis stemt på Boris Johnson for at få sat punktum for Brexit, men der tilbagestår mange og langtrukne forhandlinger om handelsaftaler, før Brexit er afsluttet.

På trods af sådanne forskellige problematiske forhold er det gået nogenlunde med den globale sam-

fundsøkonomi, godt hjulpet af et fortsat lavt renteniveau, først og fremmest i EU, hvor negative renter er blevet normen. Den globale vækst har dog ikke været decideret imponerende i 2019. Det skyldes bl.a., at væksten i Kina er aftagende. Kina bruttonationalprodukt voksede i 2019 med omkring 6 pct., væsentligt under den gennemsnitlige vækst de sidste mange år. Men aftagende vækst var at forvente, i takt med at Kina er halet ind på den vestlige økonomi. Herudover har handelsstridigheder med USA formodentlig også dæmpet væksten.

På både det danske og det globale aktiemarked har udviklingen på trods af de forskellige ovennævnte problemer været særdeles god. Det globale aktiemarkedsindeks (MSCI World) viser et afkast, opgjort i danske kroner, på ikke mindre end ca. 30 pct. Det skal ses i lyset af et renteniveau på omkring 0. De risikovillige med høj aktieandel har derfor opnået et meget betydeligt merafkast i 2019.

Afkastet ligger langt over de langsigtede forventninger, der tilsiger årlige

gennemsnitlige aktieafkast i niveauet 5 pct. Det vil være forkert at tale om aktieboble. Jo lavere renten er, desto sværere er det at prissætte aktiver med lang levetid fornuftigt. Forventningerne om fortsat lave renter lang tid ud i fremtiden fører til, at aktier og faste ejendomme prissættes højt.

Det danske aktiemarked har ikke givet helt samme afkast som det globale aktiemarked, men næsten. Ifølge det bredest mulige danske aktieindeks gav danske aktier i 2019 et afkast på ca. 29 pct. Afkastet består dels af kursgevinster, dels af udbytter.

Dansk økonomi er fortsat sund, med lav arbejdsløshed, stort betalingsbalanceoverskud og gode statsfinanser. Vi er et lille land, og begivenheder i udlandet kan påvirke os voldsomt, men udgangspunktet er i hvert fald godt. En af de største farer er faktisk, at dansk økonomi er så god, at vores EU-partnere vil insistere på, at vi nedbringer vort enorme overskud på betalingsbalancen.

Obligationsrenterne er fortsat meget lave i EU-området. Og da danske

Pensionsfondens resultat

krone følger euroen, er den danske obligationsrente tilsvarende lav. Forventningen om fortsat negative renter i årene fremefter understreges af, at bankerne i stadig stigende omfang betaler negative renter på indskud. Endnu har indskydere med under 750.000 kr. været fritaget for negative renter, men det er et åbent spørgsmål hvor længe.

Regnskabsprincipper

Principperne for afdelingerne er uændrede fra tidligere år:

1. Børsnoterede obligationer og aktier er opført til fondsbørsens kurser ultimo året.
2. Unoterede aktier er opført til skønnet handelsværdi efter indtje-

- ningsevne, samt øvrige markedsmæssige forhold.
3. Pante- og gældsbreve er opført til skønnede handelsværdier. Skønnet foretages i samråd med bank og revisor. Udenlandske aktier er opført til skattekurser og officiel valutakurs pr. 31.12.
4. Faste ejendomme er opført til skønnede handelsværdier, som er fastsat i samråd med dels fondens ejendomsmægler og dels fondens revisor.

2019	Risikoafdeling		Obligationsafdeling		Kontantafdeling	
	i 1.000 kr.	Pct.	i 1.000 kr.	Pct.	i 1.000 kr.	Pct.
Rente og udbytte	31.786	1,09	52.764	2,01	-17	-0,03
kursresultat	740.837	25,42	-28.948	-1,10	0	0,00
Resultat før omkostninger*)	772.624	26,51	23.815	0,91	-17	-0,03
Administrationsudgifter **)	-6.179	-0,21	-4.162	-0,16	-101	-0,15
Resultat	766.445	26,30	19.653	0,75	-117	-0,18
PAL skat***)	-116.571	-4,00	-3.040	-0,12	15	0,02
Resultat efter PAL Skat	649.874	22,30	16.613	0,63	-103	-0,16

	Før omk. i pct.	Efter omk. i pct.	Efter omk. samt PAL-skat i pct.
Høj Risiko	20,11	19,91	16,88
Mellem Risiko	13,71	13,53	11,47
Lav Risiko	7,31	7,14	6,05
Kontant afd.	-0,03	-0,18	-0,16

*) Den anførte pensionsafkastprocent er gennemsnit for pgl. afdeling. De enkelte medlemmer har deres egen saldo og indbetalings- samt risiko-profils valg. Afkastet er derfor beregnet på kontoudtoget specifikt for den enkelte konto.

**) Udover procentsatsen i administrationsomkostninger er der opkrævet et kontogebyr på kr. 118. ÅOP for henholdsvis 1) Risikoafd. 0,26 %, 2) Obligationsafd. 0,21 % og 3) Kontant afdeling 0,20 %. Fondens samlede ÅOP 0,24 %.

***) Af resultatet beregnes og betales med udgangspunkt i en brutto PAL skattesats på 15,3 % De enkelte medlemmer har deres egen friholdelsesbrøk (1982 saldo), og PAL beregningen sker for hvert enkelt medlem, hvorved det sikres, at afgiftsreduktionen kommer netop de berettigede medlemmer til gode.

Formuens sammensætning

Risikoafdelingen	31-12-2018	31-12-2019	Afkast i pct.
	Pct. fordeling	Pct. Fordeling	Året til dato
Danske Aktier	30,4%	24,8%	25,1%
Udenlandske Aktier	56,0%	67,5%	29,8%
Erhvervsobligationer	8,9%	6,2%	9,1%
Ejendomme	0,9%	0,5%	0,0%
Bankindestående	3,8%	1,0%	9,1%
Risiko afd. Formue - før omk.	100,00%	100,00%	26,51%

Obligationsafdelingen			
Stat og Realkredit obligationer	89,8%	87,4%	0,0%
Udenlandske obligationer	0,0%	6,1%	7,4%
Indeksobligationer	8,4%	7,7%	5,5%
Bankindestående	1,8%	-1,2%	0,0%
Obligations afd. Formue - før omk.	100,0%	100,0%	0,91%

Kontantafdelingen	100,0%	100,0%	-0,03%
--------------------------	---------------	---------------	---------------

Resultater for perioden 2015-2019

(efter omkostninger)

	Risikoafd. (A)		Obligationafd. (B)		Høj Risiko 75% A og 25% B)		Mellem Risiko (50% A og 50% B)		Lav Risiko (25% A og 75% B)		Kontant- afdeling	
	Pct.		Pct.		Pct.		Pct.		Pct.		Pct.	
År	Netto	PAL-skat	Netto	PAL-skat	Netto	PAL-skat	Netto	PAL-skat	Netto	PAL-skat	Netto	PAL-skat
2015	15,03	2,30	-0,37	-0,06	11,18	1,71	7,33	1,12	3,48	0,53	0,16	0,03
2016	7,17	1,10	6,27	0,96	6,95	1,06	6,72	1,03	6,50	0,99	0,10	0,02
2017	12,57	1,95	4,60	0,70	10,58	1,62	8,59	1,31	6,59	1,01	-0,05	0,00
2018	-3,65	-0,55	1,92	0,30	-2,26	-0,35	-0,87	-0,13	0,53	0,08	-0,06	0,01
2019	26,30	4,00	0,75	0,12	19,91	3,05	13,53	2,07	7,14	1,09	-0,18	-0,02

*) tal fra 2015 - 2016 tilpasset tal opdelt efter afkast og investering.

Gennemsnit for 5 års perioden 2015-2019 før og efter PAL-skat

	Risikoafd. (A)	Obligatio- nafd. (B)	Høj Risiko (75% A og 25% B)	Mellem Risiko (50% A og 50% B)	Lav Risiko (25% A og 75% B)	Kontant- afdeling
	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	
Før PAL-skat	11,05	2,6	9,03	6,96	4,82	0,2
Efter PAL-skat	9,41	2,21	7,68	5,91	4,08	0,04

Druknedøden truer

Af professor
Michael Møller

Vandstanden stiger i verdenshavet pga. øget afsmeltning og stigende temperatur. Derom er der næppe meget tvivl, uanset hvad man mener årsagerne er. Så en del vil blive truet af druknedød, med mindre de flytter eller der gøres noget drastisk.

Men der er andre typer druknedød, der truer langt flere. Det er faren for at drukne i information, og der er faren for at drukne i valgmuligheder.

Vi kan ikke træffe fornuftige beslutninger uden at være velinformerede. Det ved vi alle. Problemet er, at der skal træffes en hulens masse beslutninger, og der er meget information, der i teorien kan være relevant på én eller anden måde i forbindelse med hver eneste af dem.

Hver gang du flyver, får du grundig besked om, hvordan du tager en iltmaske på, hvor nødudgangene er, hvor din svømmevest er, hvordan du spænder den, for slet ikke at tale om hvordan og hvornår du puster den op. Hver gang du køber en pose bolsjer, er der på posen påtrykt information om kalorier, E22 og far-

vestoffer i mængde. Hver gang du downloader en app, får du en masse oplysninger om ansvar med videre, som du skal erklære, at du har læst, før du kommer videre.

Det er herligt med al den information. Problemet er, at vi får så meget af den, at vi drukner i den, og derfor ofte ikke kan få øje på den væsentlige information i det store hav af mere eller mindre relevant information.

Et selskab morede sig en 1. april med at skrive i disse betingelser, at kunden indvilligede i at sælge sin sjæl til djævelen. Det afholdt ikke mange for at downloade den, simpelt hen fordi de fleste sætter kryds ved at have læst sådanne betingelser uden at have gjort det.

Amerikanerne var advaret mod det japanske angreb på Pearl Harbour, og Titanic var advaret mod faren for isbjerger, før det gik ned. Men der var så mange andre advarsler i begge tilfælde, at de ”rigtige” advarsler druknede i alt muligt andet.

Man må afveje ønsket om al information med ønsket om enkelthed og gennemskuelighed.

Disse overvejelser er affødt af et nyt tiltag i pensionssektoren. Tiltaget er, at pensionskassemedlemmer fremadrettet skal have estimater over **usikkerheden** om den fremtidige pension, medlemmerne kan forvente at få. Denne information er svær at beregne, svær at forklare og svær at forstå. Spørgsmålet er, om det er umagen værd. Det er ikke et krav, at CS Pensionsfond skal foretage disse beregninger. *Fonden har indtil valgt videre ikke at foretage disse beregninger, fordi fonden ikke mener, at denne information er til synderlig gavn for medlemmerne, og måske yderligere vil forvirre mange. Fonden forsøger at virke som et filter og give medlemmerne den information, som fonden finder væsentlig for medlemmerne i deres beslutningstagen.*

Fonden vil indtil videre vente og se, om det viser sig at være en stor succes for de øvrige pensionskasser at komme med denne information. Så

Årsregnskab

kan fonden altid ændre politik med et enkelt års forsinkelse. Men hvis det viser sig at være en fiasko, så er det rart ikke at have indført det og så skulle afskaffe det igen.

Gamle soldater ved, at det ofte er avantgarden, der må bære de tunge tab i et slag. Der er ikke nogen grund til frivilligt at stille sig i forreste række i et slag, slet ikke et slag, hvor man tvivler meget om udfaldet.....

Fondens årsregnskab med status vil blive indrykket i CS-Bladet i marts/april 2020.

Regnskab med noter og værdipapirregnskab kan ses på fondens hjemmeside fra marts 2020.

Negativ bankrente

Pr. 01. november 2019 betaler CS Pensionsfond negativ rente på indestående i Arbejdernes Landsbank. For dig der står i Kontantafdelin-

gen, betyder dette, at du fremadrettet kan forvente at få et mindre negativt afkast – så længe du er placeret i Kontantafdelingen.

Pensionsafkastbeskatning (PAL)

PAL skattesatsen udgør 15,3 pct. Beregningen af PAL skatten er blevet mere overskuelig, så den enkelte (næsten) selv kan beregne denne skat.

Der er dog fortsat to forhold, som gør det lidt kompliceret. Det ene er 1982 saldoen, fordi fonden betaler skat som én enhed. Det andet er, at der er nogle omkostninger i fonden, der ikke er fradragsberettigede.

For medlemmer uden 1982 saldo er reglen stort set 15,3 pct. skat af resultatet.

Satser for indbetaling på pensionsordninger i 2020

I 2020 kan du indskyde samlet på arbejdsmarkeds-/tillægspensionen (AMP/TIP) og andre ratepensioner du måtte have i Danmark netto kr. 57.200, - Hvis der KUN indbetales til arbejdsgiveradministreret ordning, er beløbet brutto kr. 62.173, - Forskellen mellem indbetalingsgrænserne på AMP/TIP svarer til den bruttoskat (i 2020: 8 pct.), som arbejdsgiver/-pensionsinstitutter skal trække inden indbetalingerne.

Hvis du indbetaler mere end max på din AMP/TIP her i CS Pensionsfond, vil det overskydende beløb bli-

ver overført til en overløbsordning i AP Pension. (Se artikel andet sted i bladet) Dette er en livrente, hvor der ikke er noget max på indskud.

På både AMP/TIP og livrenten gælder det, at der er fuld fradragsret også i topskatten. Topskattegrænsen er i 2020 på kr. 531.000, - Du skal have en indtægt på BRUTTO kr. 577.173,91 kr. for at få fordel af fradraget i topskatten.

CS Pensionsfond modtager ikke længere frivillig indbetaling til aldersopsparing (AOS). Hvis du

CS Pensionsfond har etableret en ”overløbsordning” for indskud, der overstiger de generelle indskudsgrænser.

Det bevirker, at såvel medlemmernes pligtige som evt. frivillige bidrag placeres først på medlemmets AMP/TIP konto. Herefter overføres evt. beløb, der overstiger, hvad der må indgå på denne, til ”overløbsordningen”.

Medlemmer, der i 2019 indbetalte pligtige og/eller frivillige bidrag, der oversteg den gældende grænse på kr. 60.760,87 fik således automatisk overført det overskydende beløb til Overløbsordningen i AP Pension.

Overløbsordningen er en livrente, således at medlemmet fortsat opnår bortseelsesret/fradrag for de indbetalte beløb.

ønsker at indbetale på en sådan, skal du henvende dig i din bank. I den forbindelse skal du dog være opmærksom på, at fonden på medlemmets vegne indsætter det maksimale beløb på en Aldersopsparing for så vidt angår de overenskomstansatte, der er blevet ansat i forsvarret pr. 01. april 2015 eller senere. Max. beløbet for indskud på en Aldersopsparing i 2020 er kr. 5.300, - Eller hvis du har 5 år eller mindre til folkepensionsalder kr. 50.200, - Der er ikke fradrag i skatten ved indbetaling på en Aldersopsparing.

Overløbsordningen er etableret i samarbejde med AP Pension. Medlemmets indbetalinger indplaceres i AP Active – livcyklus som er aktivt forvaltet. Oplysninger om omkostninger og om valg af anden investeringsprofil fremgår af AP Pensions hjemmeside www.appension.dk Medlemmer, der har fået etableret en overløbsordning, kan følge deres egen ordning ved login med NemID

Overløbsordning (livrente) og bedre muligheder ved frivillige indbetalinger:

Information om omkostninger og beregning/betaling for CS Pensionsfond.

via AP Pensions hjemmeside eller på Pensioninfo.

Du har ligeledes fortsat mulighed for at foretage frivillige indbetalinger til CS Pensionsfond på din AMP/TIP.

Alle indbetalte beløb i CS Pensionsfond, frivillige som pligtige, vil indgå i betingelserne på din AMP/TIP. Det kan du læse mere om på vores hjemmeside under ”Pension” og ”Arbejdsmarkedspension”

Du kan benytte formularen på vores hjemmeside ”Frivillig indbetaling på eksisterende ordning”, hvis du ønsker at indbetale til ordningen.

Omkostninger *)	Sats
Administrationsgebyr, som tages af det gennemsnitlige indestående	Variabel – men ligger normalt på 0,15 – 0,25 pct. af gennemsnitsaldoen.
Kontogebyret	I 2019 blev opkrævet 118,- pr. konto. I 2020 bliver satsen kr. 119,- pr. konto

*) Fondens gns. årlige omkostninger i procent var i 2019 0,24 pct. (ÅOP).

Kontoudskrifter og specifikation af afkast

I din e-Boks modtager du dit kontoudtog og en specifikation af afkast og omkostninger i 2019.

Bemærk: Du bør tjekke, om du står i den risikoprofil, du ønsker. Din risikoprofil fremgår af dit kontoudskrift (se nedenstående eksempel).

Bemærk endvidere, at der sker skift af risikoprofil hvis du er født i 1960 eller 1970:

Hvis du IKKE har svaret på henvendelsen fra CS Pensionsfond om din risikoprofil, OG er født i 1970 skal der stå ”MELLEMLERISIKOPROFIL” på dit kontoudtog. Er du født i årgang 1960 skal der stå ”LAV RISIKOPROFIL” på kontoudtoget, med mindre, at du tidligere har valgt anden risikoprofil.

Jf. § 10, stk. 4 i CS Pensionsfonds vedtægter gælder følgende:

”Medlemmers indestående overføres automatisk til en ny risikoprofil primo januar måned efter tilskrivning af foregående års afkast og pensionsafkastskat, i det kalenderår medlemmet fylder hhv. 50 år, til profil ”Medlem risiko”, og 60 år, til profilen med ”Lav risiko”, med mindre medlemmet med mindst en måneds varsel før den pågældende 1. januar, jf. §10 stk. 2 skriftligt meddeler fonden, at der ikke ønskes en ændring af risikoprofilen”

Seniormøder 2020

Møderne i 2020 er forbeholdt medlemmer født i 2. halvår 1961 eller i 1. halvår 1962.

Medlemmer, der har mulighed for at deltage i ovennævnte møder, vil blive indbudt direkte i løbet af foråret 2020. Indbydelserne sendes via e-Boks.

Fonden inviterer alle aktive opsparere til seniormøder. Fonden inviterer også øvrige medlemmer med et vist indestående i fonden. Denne praksis tager afsæt i den kendsgerning, at seniormøderne ikke er omkostningsfrie arrangementer for CS Pensionsfond.

Seniormøderne er for de inviterede medlemmer gratis. Bemærk dog, at rejse og transportudgifter er for egen regning.

Det henstilles til, at et eventuelt afbud meldes i så god tid, som overhovedet muligt. Dette med henblik på, at fonden ikke bliver opkrævet for opholdet. Vi oplever desværre et stigende antal udeblivelser, selv om de pågældende har tilmeldt sig, og det er dyrt for fonden.

Møderne er med overnatning, og ægtefælle eller samlever inviteres med (så man kan hjælpe hinanden med at huske på alt det, der bliver orienteret om.)

På disse møder, vil CS Pensionsfond og FTF-a samt en ekstern foredragsholder orientere om forhold, der er relevante fra man når afgangsalder til man bliver folkepensionist.

Emner er bl.a.:

- Ledighed/dagpenge/efterløn, lønsikring, jobmuligheder, job-søgning mm.
- Tjenestemandspension
- Pensionsordninger i CS Pensionsfond og øvrige ordninger
- Forsikringsforhold efter pensionstidspunktet
- Sammendrag af alle økonomiske aspekter
- Forhold om de fysiske og psykiske ændringer som sker omkring denne alder og situation.

Vores mål er, at vi på bedst mulig vis klæder vores kommende seniorer på til at få en god og fornuftig afgang fra forsvaret og tilhørende overgang til et nyt liv, både før og efter folkepensionsalderen.

Forår 2020		
Sted	Dato	Tid
Hotel Søfryd 4040 Jyllinge	11-05-2020 - 12-05-2020	kl. 12:00 - 11:00
Agerskov Kro 6534 Agerskov	27-05-2020 - 28-05-2020	kl. 12:00 - 11:00
Agerskov Kro 6534 Agerskov	28-05-2020 - 29-05-2020	kl. 12:00 - 11:00

Efterår 2019		
Sted	Dato	Tid
Hotel Søparken 9440 Aabybro	14-09-2020 - 15-09-2020	kl. 12:00 - 11:00
Hotel Søparken 9440 Aabybro	15-09-2020 - 16-09-2020	kl. 12:00 - 11:00
Hotel Søfryd 4040 Jyllinge	28-09-2020 - 29-09-2020	kl. 12:00 - 11:00
Hotel Søfryd 4040 Jyllinge	29-09-2020 - 30-09-2020	kl. 12:00 - 11:00

Bemærk: Transport og rejseudgifter er for egen regning.

Pensionsforsikring for overenskomstansatte

Forsvarets regnskabsstyrelse har tidligere stået for at trække betalingen (præmien) af din Pensionsforsikring igennem din løn, derved fremgik præmien på din lønseddel.

Dette er pr d. 01. juni 2019 blevet ændret til, at CS Pensionsfond nu trækker denne præmie fra din pensionsindbetaling. Du vil derfor på det nye kontoudskrift kunne se forsikringspræmien for hver måned.

Forsikring med liv/ og invalidedækning omfatter ansatte i Forsvaret eller Beredskabsstyrelsen, hvortil der sker pligtigt indbetaling til den obligatoriske arbejdsmarkedspension. Forsikringen (aftale 85011-1) er tegnet i Forenede Gruppeliv (FG).

Pr. 1. januar 2020 er den samlede månedlige præmie på pensionsforsikringen kr. 299,13 inkl. AM-bidrag.

- dækning ved dødsfald (skattekode 5 uden fradrag) kr. 60,- pr. mdr.

- invalide og børnerente (skattekode 1 med fradrag) kr. 220,- pr. mdr. + 8 % AM-bidrag.

Fastsættelse af forsikringspræmien for 2020 er udregnet på baggrund af indeksering – antal forsikrede, antal skader og alderssammensætning. Bonus for 2019 fra Forenede Gruppeliv er blevet anvendt til reduktion af den faktiske præmie. Der er hensættelse til IBNR reserve vedr. de løbende ydelser (invalide- og børnerente).

Den opkrævede præmie er godt 1/3 af den faktiske præmie overfor FG.

Forsikringsdækningen for 2020 udgør:

- ved **medlemmets død** udbetales kr. 710.000 + en løbende rente for hvert barn under 21 år på kr. 35.000 årligt
- er **medlemmets erhvervsudygtighed** efter lægelig vurdering nedsat med 2/3 før det fyldte 67. år, udbetales en løbende rente kr. 142.000 årligt, så længe erhvervsevnen er nedsat, dog

længst til det 67. år. Efter afskedigelsesdatoen udbetales renten, minus skat, med 1/12 hver måned

- ved **ægtefælle/samlevers* død** udbetales kr. 427.000

Samlever

*Ved samlever forstås, hvis man bor sammen og har/har haft barn sammen, venter barn eller har boet sammen i ægteskabslignende forhold de sidste 2 år før dødsfaldet.

Anmeldelse

Ved dødsfald eller afskedigelse på grund af erhvervsudygtighed anmeldes dette til CS Pensionsfond og CS forsikring.

IDNR: 42724

PP Sorteret Magasinpost
PostNord

Udgiver: **CS Pensionsfond** Snorresgade 15, 7. • 2300 København S • Tlf. 3385 4141 • Fax. 3385 4140

Hjemmeside: www.cspensionsfond.dk • email: post@cspensionsfond.dk

Produktion: Cool Gray A/S • Tonsbakken 12 • 2740 Skovlunde • www.coolgray.dk